

ZAHTJEV ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE ELABORATA

INVESTITOR: UPRAVA JAVNIH RADOVA

OBJEKAT: ISKLOPIVA ŠESTOSJEDA ŽIČARA Z7 – CMILJAČA

**LOKACIJA: UP1, UP2, UP3 i UP4 - Prostorni Plan posebne namjene
Bjelasice i Komovi, lokalitet "CMILJAČA", opština Bijelo
Polje**

1. OPŠTE INFORMACIJE

a) Podaci o nosiocu projekta

INVESTITOR:	UPRAVA JAVNIH RADOVA
Adresa:	Ul. Novaka Miloševa br. 18 Podgorica
Registarki broj:	
Odgovorno lice:	Rešad Nuhodžić - direktor uprave
Telefon:	(+382) 20 230-223; 20 230-227
E-mail:	resad.nuhodzic@ujr.gov.me
Koordinator projekta:	Đorđina Lovrić
Telefon:	069-445-782
E-mail:	djordjina.lovric@ujr.gov.me

b) Osnovni podaci o projektu

NAZIV PROJEKTA:	Isklopiva šestosjeda žičara Z7 "CMILJAČA"
SKRAĆENI NAZIV:	Isklopiva šestosjeda žičara Z7 "CMILJAČA"
LOKACIJA:	Prostorni Plan posebne namjene Bjelasice i Komovi, lokalitet "CMILJAČA" opština Bijelo Polje

S A D R Ź A J:

Red. broj	NAZIV POGLAVLJA	strana
1.	OPŠTE INFORMACIJE	2
2.	OPIS LOKACIJE PROJEKTA	4
	1. Postojeće i odobrene površine zemljišta	5
	2. Zastupljenosti i prirodni resursi	5
	3. Apsorpcijski kapaciteti prirodne sredine	6
3.	KARAKTERISTIKE PROJEKTA	6
	1. Linija žičare i SKI staze	6
	2 i 3. STANICE-Povratna stanica na vrhu i Pogonska stanica na dnu	8
	4. Komandno kontrolne kućice	11
	5. Garaža za smještaj sjedišta žičare	11
4.	VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆEG UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU	11
a)	Geografsko područje i broj stanovnika na koje projekat ima uticaj	11
b)	Nivo i koncentracija emisija zagađujućih materija u vazduhu, površinskim i podzemnim vodama, zemljištu, gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa, gubitak zemljišta i drugo	12
c)	Prekogranična priroda uticaja	12
d)	Jačina i složenost uticaja	12
e)	Vjerovatnoća uticaja	12
f)	Očekivani nastanak, trajanje, učestalosti i vjerovatnoća ponavljanja uticaja	13
g)	Kumulativni uticaj sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata	13
h)	Mogućnost efektivnog smanjivanja uticaja	13
5.	Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu	13
a)	Očekivane zagađujuće materije i emisija i proizvodnje otpada	13
b)	Korišćenja prirodnih resursa, posebno tla, zemljišta, vode i biodiverziteta	14
6	Mjere za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja	14
a)	Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokovi za njihovo sprovođenje	14
b)	Mjere koje se preduzimaju u slučaju udesa ili velikih nesreća	14
c)	Druge mjere koje mogu uticati na sprečavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu.	15
7.	Izvori podataka obuhvataju referenti popis u kojem se navode izvori podataka korišćeni za izradu dokumentacije za odlučivanje o potrebi izrade elaborata.	15

2. OPIS LOKACIJE PROJEKTA

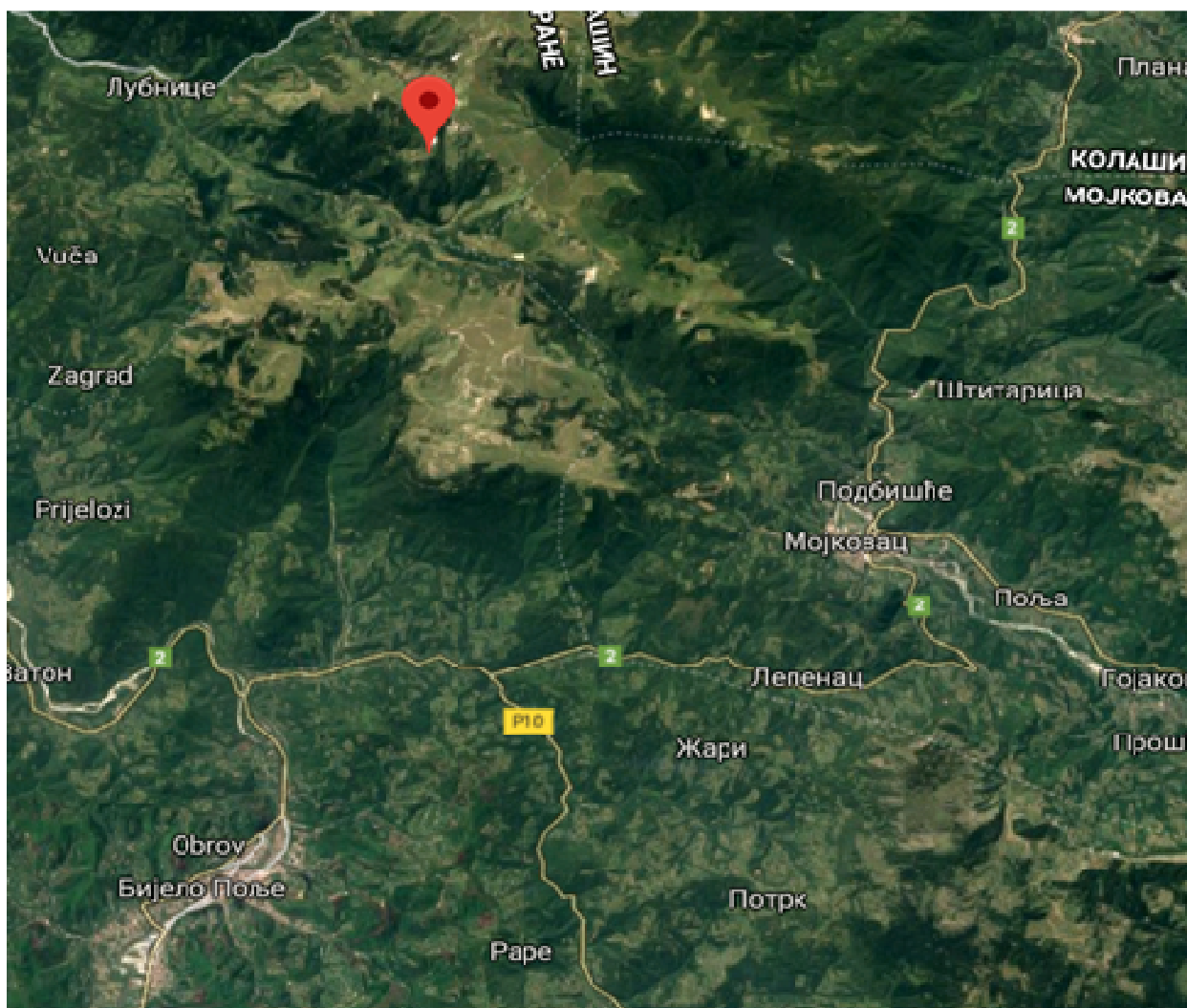
Izgradnja Objekata: **Isklopiva šestosjeda žičara Z7 – CMILJAČA** se planira na lokaciji u mjestu Cmiljača - Opština Bijelo Polje na urbanističkim parcelama UP1, UP2 i UP3 u zahvatu detaljne razrade lokacije "Cmiljača" opština Bijelo Polje, u skladu urbanističko-tehničkim uslovima izdatim od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma, broj: 0403-1769/1 od 21.02.2014.godine.

Na lokaciji "Cmiljača", predviđeno je, nabavka i ugradnja opreme nove isklopive šestosjedne žičare Z7, 3km ski staza i izrade tehničke dokumentacije za sistem vještačkog osnježavanja, a sve u skladu sa Prostornim planom posebne namjene Bjelasica-Komovi i Detaljnom razradom na lokalitetu „Cmiljača“.

Pristup baznom naselju organizovan je sa istoka, iz pravca Bijelog Polja i povezuje se sa skijaškim platoom baznog naselja Žarski koji je lociran između planinskih vrhova Mučnice i Govedarice.

Cmiljača se nalazi u sjevernom dijelu područja Bjelasice na teritoriji opštine Bijelo Polje u sjeveroistočnom dijelu zone planinskog centra Žarski na 1.620mnm sjeverno od ski terena i njena površina iznosi 7,5ha.

Konfiguracija terena i položaj objekta omogućavaju stvaranje mirnog i prijatnog ambijenta za stanovanje. Unutar bloka javlja se mogućnost za rekreativne sadržaje u vidu mirnih pješačkih zona.

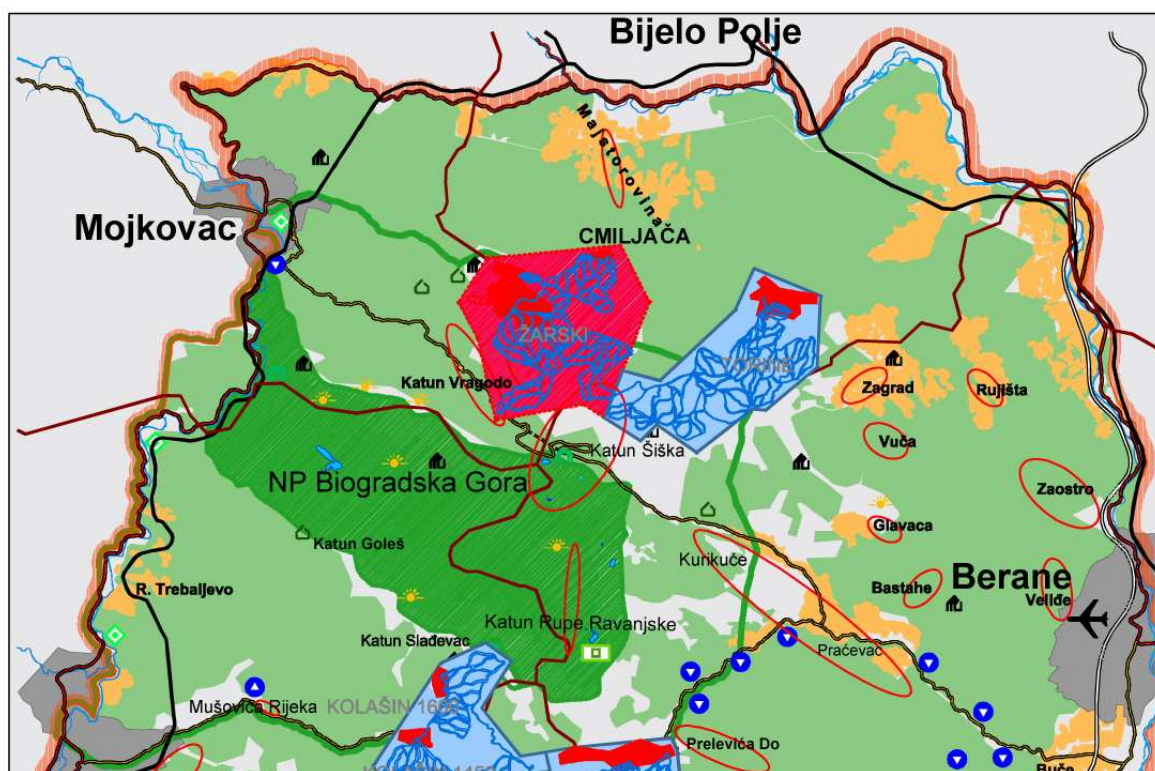

Slika 1: Cmiljača - skijaška baza

a) Postojeće i odobrene površine zemljišta

Na prostoru zahvata Plana, površine urbanističkih parcela su 6,06ha, planirane su izgrađene i neizgrađene površine različitih namjena.

Koridor žičare zauzima površinu od 40.198,00m², dok planirane SKI staze zauzimaju površinu od 128.235,00m² što ukupno za projekat: Isklopiva šestosjeda žičara Z7 – CMILJAČA iznosi: 168.433,00m², odnosno 16,84ha.

Slika 2 – SKI kompleks Cmiljača

b) Zastupljenosti i prirodni resursi

Prostor planiranog projekta karakterišu očuvani prirodni resursi – prvenstveno, poljoprivredno zemljište, drveni i stočni fond i dobri uslovi za zimski i eko-turizam.

Zona ski staza je interpolirana u zonu baznog naselja na način da obezbjeđuje idealnu dostupnost skijašima.

Obrasla je livadama i pašnjacima, a po obodu uvale su bujni šumski kompleksi. U neposrednoj blizini su Veliko i Malo Ursulovačko jezero.

Nalazi se u pojasu tamnih četinarskih šuma. U zahvatu područja jasno se izdvajaju površine pod šumom i površine subalpskih livada i pašnjaka sa fragmentima zajednice bora krivulja.

Predmetna lokacija se nalazi u III zoni Nacionalnog parka "Biogradska gora" sa definisanim režimom zaštite.

c) Apsorbcioni kapaciteti prirodne sredine

Osnovne djelatnosti su zemljoradnja (košenje livada) i stočarstvo. Tu su stacionirani katuni, koji se nalaze duž planinarskih i pješačkih staza.

Spomenici geološkog i geo-morfološkog karaktera predstavljaju lokalitete koji odslikavaju evoluciju zemljine kore, geoloških procesa koji su u toku, prezentiraju specifične geo-morfološke oblike, ledničku glacijaciju i eroziju.

3. KARAKTERISTIKE PROJEKTA

Predmet projekta je izrada ski staza uz žičaru Z7 na lokaciji „Cmiljača” u Opštini Bijelo Polje.

Projekat predviđa uređenje skijaških staza od gornje do donje stanice nove žičare na planini Bjelasica – kraj Cmiljače ispod vrha Turjak nadmorske visine 1.912,00 mnv, dok je završetak staza uz donju stanicu žičare i planiran je na koti 1575,10 mnv, u opštini Bijelo Polje.

Rješenja obuhvataju:

- Uređenje skijaške staze S-1 u dužini 1535,88 m, širine 40,00m, visinske razlike 336,90m, površine 58.430,00 m², prosječan pad 21,9% (laka staza)
- Uređenje spojne skijaške staze S-1A u dužini 446,65 m, širine 40,00m visinske razlike 130,50 m, površine 18.835,00 m², prosječan pad 29,2% (srednje teška staza).
- Uređenje skijaške staze S-2 u dužini 1192,10 m, širine 40,00m visinske razlike 316,00m, površine 50.970,00 m², prosječan pad 26,5% (srednje teška staza)

Namjena uređenja skijaških staza je pružanje sigurnosti skijašima u vrijeme skijanja na predviđenim stazama i mogućnost dobre pripreme snijega na novim stazama.

Kapaciteta i propusnost skijaških staza S-1, S1/A i S-2 usklađena je kapacitetom prevoza žičare.

Kapacitet skijališta sa isklopivom šestsjedom žičarom kapaciteta 2600 osoba/sat i pripadajućim skijaškim stazama iznosi 1450 skijaša bez dužeg čekanja ispred ulaza na žičaru.

Propusnost skijaške staze S1 iznosi 1240 skijaša/sat i propusnost skijaške staze S2 iznosi 1360 skijaša/sat.

Instalacija žičare se sastoji od sledećih objekata:

1. Linija žičare
2. Povratna stanica na vrhu
3. Pogonska stanica na dnu
4. Komandno kontrolne kućice za operatere
5. Garaža za sjedišta žičare koja se nalazi blizu donje stanice

1. Linija žičare i SKI staze

Glavni tehnički podaci su prikazani u sledećoj tabeli:

Tip instalacije	CD6C - Žičara sa isklopivim sjedištima za 6 osoba
Transport naviše	100 %
Transport naniže	50 %
Pogonska jedinica (nivo užeta)	Gornja stanica (1915.50 m o.s.l)
Povratna jedinica (nivo užeta)	Donja stanica (1588.10 m o.s.l)
Zatezna jedinica	Donja stanica – hidraulični cilindar
Sila zatezanja u užetu	420 kN
Prečnik užeta	46 mm
Čvrstoća užeta	1960 N/mm ²
Rastojanje užadi	6,10 m
Uspón	na desnoj strani
Horizontalna dužina	1056.04 m
Vertikalni uspon	327.40 m
Dužina nagiba	1109.46 m
Broj stubova	8
Prosječan nagib	31.00 %
Maksimalna operativna brzina	5 m/s
Maksimalni kapacitet	2600 p/h (konačni kapacitet)
Broj sjedišta	58 sjedišta (kompleta od 6 sjedišta) (konačni kapacitet)
Minimalno rastojanje između sjedišta	41.99 m (konačni kapacitet)
Minimalno vrijeme između sjedišta	8.40 sec (konačni kapacitet)
Vrijeme putovanja	3 min 41 sec
Snaga glavnog pogona	440 kW (konačni kapacitet)
Snaga ubrzanja (na 0,15 m/s ²)	500 kW (konačni kapacitet)
Snaga pogona u slučaju opasnosti	140 kW

Koridor Žičare je dimenzija 1.116,62 x 36,00m odnosno površina koju zauzima Žičara je: 401.982,32 m².

SKI Staze

Red. broj	Objekat	Širina (m)	Dužina (m)	Visinska razlika (m)	Uzdužni pad (%)	Površina (m ²)
1.	Nova skijaška staza S-1	40,00	1.535,88	336,90	21,90	58.430,00
2.	Nova skijaška staza S-1A	40,00	446,65	130,50	29,20	18.835,00
3.	Nova spojna staza S-2	40,00	1192,10	316,00	26,50	50.970,00
Površina UKUPNO: 128.235,00 m ²						

Ukupno postignuta dužina ski staza iznosi 3174,63 m. Postignute širine ski staza su minimalno 40m. Ukupno postignuta površina ski staza iznosi 128.235,00m². Visinska razlika staza između gornje i donje stanice žičare iznosi 336,90 m.

2 i 3. STANICE - Pogonska stanica na dnu i Povratna stanica na vrhu

Stanice se izvode kao zavarene čelične konstrukcije.

Čelična konstrukcija podržava sve mehaničke uređaje za transportne jedinice, koje transportuju vozilo kroz stanice. Takođe se koristi kao "šina" za prijanjanje kroz stanice. Radne platforme su takođe povezane sa čeličnom konstrukcijom.

Cjelokupan pogon koji se u osnovi sastoji od AC motora, dizel hidraulične jedinice za pogon za spašavanje, servisne kočnice i kočnice u slučaju opasnosti i pogonskog točka, montira se na fiksiran nosač. Nosilac je nagnut 3° i povezan sa čeličnom konstrukcijom pomoću zateznog cilindra.

Cijela čelična konstrukcija se oslanja na dvije stope, prednja stopa napravljena od čelika i velika armirano betonska stopa na zadnjem kraju konstrukcije. Ankeri-zavrtnjevi povezuju čeličnu konstrukciju sa temeljima.

Sila užeta prenosi se preko čelične konstrukcije u betonsku stopu na zadnjem kraju.

Čelična konstrukcija podržava sve mehaničke uređaje za konvejske jedinice, koje transportuju vozilo kroz stanice. Takođe se koristi kao "šina" da hvataljka prođe kroz stanice. Radne platforme su takođe povezane sa čeličnom konstrukcijom.

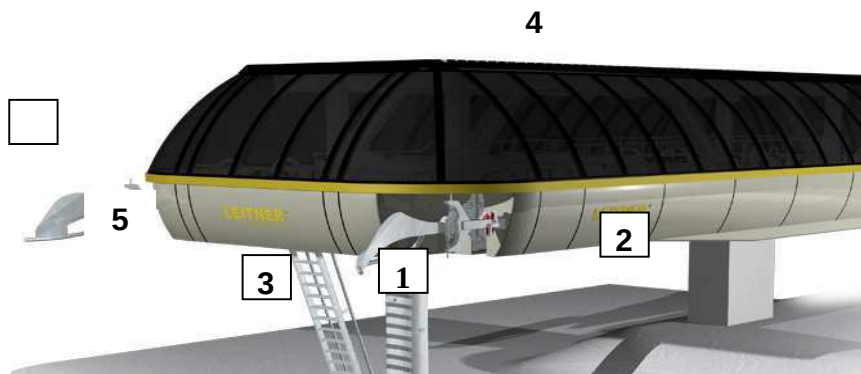

Transportna jedinica

Za ulazak u stanicu, merdavine sa rukohvatom (3) su montirane pored frontalne stope. Otvor se nalazi na početku merdavina kako bi se spriječio neovlašćen pristup.

Pogonska stanica je potpuno pokrivena (4) i na taj način zaštićena od atmosferskih uticaja. Veliki površinski prozori omogućavaju dovoljnu pojavu svjetlosti, ventilacione klapne obezbjeđuju potrebnu ventilaciju.

Povratna stanica je veoma jednostavno izgrađena i opremljena sa niskim pokrivačem koji štiti samo mehaničke uređaje za transportne jedinice i spojne šine za hvataljke. Nema potrebe da ovakva stanica štiti sve ostale jedinice.

Na ulazu i na izlazu svake od stanice postoje dva lijevka (lijevkaasta proširenja) (5) koji omogućavaju da vozilo bude u pravom položaju prilikom ulaska i izlaska iz stanice.

Ulazna vozila se odvajaju od užeta i kače za spojnu šinu. Vozilo usporava, prolazi kroz stanicu i ubrzava uz pomoć transportne (konvejske) jedinice nakon čega se kači na uže prije izlaska iz stanice. Svi konvejeri u stanici su konstruisani kao "konvejeri-guma" i prenos između ovih guma se realizuje preko V-kaiševa.

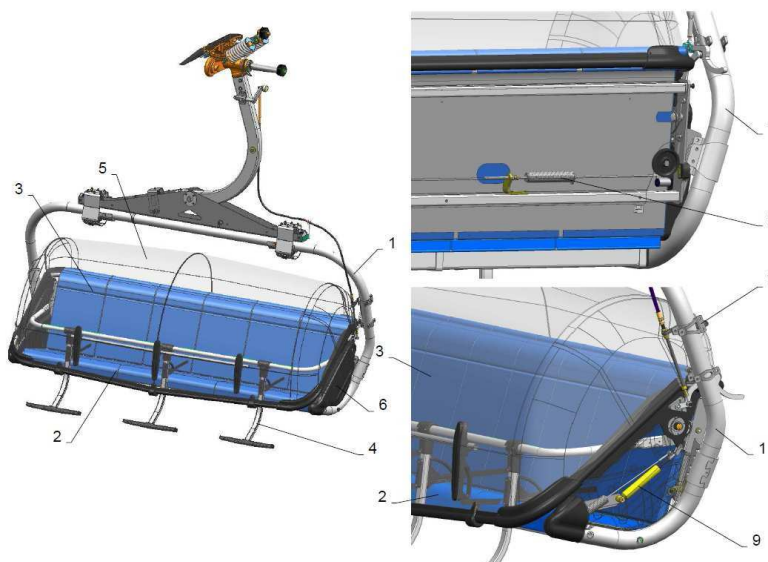
Cijelo pomjeranje vozila u stanicama se prati i kontroliše sistemom protiv sudara, kao i ispravno sklapanje i rasklapanje hvataljki i užeta.

Na donjoj stanici nalazi se garaža za parkiranje sjedišta. Može držati sva sjedišta i jedno vozilo za održavanje.

Pult za održavanje je pozicioniran u garaži.

Sjedišta

Sjedišta će izgledati kao na slici ispod u svom posljednjem podešavanju. Početno podešavanje će biti bez prekrivača i njegovog mehaničkog sistema.

Krajni izgled vozila

Kabina LPA6 CC je šestosjed opremljen zaštitnim prekrivačem. Može transportovati do šest putnika. Tokom transporta, putnici su zaštićeni sigurnosnom šipkom. Pored toga, putnici mogu da zatvore zaštitni prekrivač i tako da budu zaštićeni od vremenskih uslova.

Glavne elementi stolica su sledeći:

- 1 Okvir
- 2 Klupa sa šest mjesta
- 3 Naslon sa šest podloga
- 4 Sigurnosna šipka sa naslonom za noge
- 5 Sklop prekrivača
- 6 Naslon za ruke
- 7 Sistem za zatvaranje i zaključavanje sistema prekrivača
- 8 Opruge za sigurnosnu šipku
- 9 Opruge i amortizeri za prekrivač

Stubovi

Linijski stubovi su projektovani kao čelični cjevasti profili različitih prečnika. Redukcija poprečnog presjeka je ostvarena preko konusnih elemenata. Svi elementi stubova su zavareni međusobno. Ako je potrebno, zbog velike visine ili težine, stub se može izraditi iz više djelova i veza ostvariti čeonim pločama.

Veza stuba i temelja je ostvarena anker zavrtnjevima, broj anker-zavrtnjeva varira od 8 do 32, u zavisnosti od sila u stubu. Svi temelji su napravljeni od armiranog betona.

Svaki stub je opremljen sa penjalicama, radnim platformama, servisnim gredama koje služe za servisiranje užadi (koriste se samo kad je žičara van upotrebe), dugme za hitno zaustavljanje nalazi se na vrhu i sigurnosno uže koje služi za bezbjednost radnika.

U slučaju pritiska u stubovima ili u pomoćnim/pritisnutim stubovima (mijenjanje opterećenja; dvostruki efekat koturnih baterija), temelji sa fiksiranim tačkama koje služe za pozicioniranje užeta prilikom održavanja.

Sve elementi stubova su pocinkovani; svi stubovi su opremljeni sa uzemljenjem i povezani međusobno i sa stanicama kako bi obezbijedili jednak električni potencijal.

Žičara je u saglasnosti sa bezbjednim rastojanjima između vozila i stubova prema EN 12929-1. Odgovarajući crteži koji prikazuju granice se mogu naći u tehničkoj dokumentaciji.

Podzemno uže povezuje gornju i donju stanicu i stubove, respektivno.

Baterije koturova na stubovima usmjeravaju uže. Baterijekoturova čine dvije baterije povezan u sklop od 4, 6, 8, 10 i 12 koturova. Baterije koturova su krute u poprečom pravcu. Koturovi (užetnjača) su napravljeni od aluminijumske legure. Uže se kreće po gumenom ulošku u obliku zatvorenog prstena.

U slučaju iskliznuća užeta, hvatači detektuju iskliznuće i zaustavljaju žičaru prekidanjem trenutnog puta

Ulazna kapija

Ulazna kapija sastoji se od rama za koji su fiksirane okretne ruke. Ruke se otvaraju i zatvaraju uz pomoć elektro motora. Krajnji položaj okretnih ruku se kontroliše pomoću mehaničkih stopera. Zahtjev za otvaranje kapije se daje senzorom (blizinski prekidač) koji se aktivira pri prolasku vozila. Vrijeme otvaranja se može podesiti pomoću električnog kontrolnog sistema. U slučaju povratka, kapija je uvijek zatvorena.

Uz pomoć posebnih prekidača na kontrolnom stolu, kapija se stalno može držati otvorena ili zatvorena.

Izgled ulazne kapije

4. Komandno kontrolne kućice

Objekti kontrolnih kućica u okviru projekta žičare se izvode za potrebe smještaja i instalacije neophodne komandne opreme kao i boravka osoblja koje opslužuje pomenutu žičaru u toku eksploatacije. Objekat je prizemni.

U osnovi je približno pravougaonog oblika bruto površine 27.6 m² – za polaznu stanicu i 42.2 m² - za izlaznu stanicu. Spratna visina prizemlja je 2.5 m. Objekt je fundiran na temeljnoj ploči. Krov je u nagibu 8%.

5. Garaža za smještaj sjedišta žičare

Objekat garaže u okviru projekta žičare Cmiljača se radi za potrebe skladištenja i servisiranja elemenata žičare, sjedišta i ostalog rezervnog materijala.

Gabariti objekta odgovaraju usvojenom idejnom rješenju koje je sastavni dio projekta. U funkcionalnom smislu objekat je prilagođen potrebama isporučioaca žičare, firma Leitner- Italia.

Površina objekta u osnovi iznosi 339,73 m². Objekt je sa svih strana slobodan u smislu iskopa u postojećem terenu.

4. VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆEG UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

Izgradnja predmetnog projekta zahtijeva sledeće radove:

- Sječa stabala na zahvaćenom prostoru na oko 28.000-30.000m² prostora.
- Iskop zemlje (mašinski i ručno)
- Šalovanje
- Armiranje
- Betoniranje
- Montažerski radovi i
- Uređenje terena i ozeljenjavanje.

Za navedene radove biće angažovana sledeća mehanizacija: građevinske mašine (rovokopač, utovarivač, buldozer), teretna vozila (kamion kipper, kamion mikser za dopremanje betona, kamion sa graferom za utovar drveta) i auto dizalica.

Za potrebe gradilišta: dizel agregat, el.vibrator za beton i prenosni mehanizovani alat (motorna testera, bušilica i sl.

Beton i armature će se dopremiti na mjesto ugradnje u potrebnim količinama.

Oplata (tipska metalna i drvena).

Iskopani material će se upotrebljavati za nasupanje oko temelja stubova, humus za razastiranje pri uređenju terena a višak će se uklanjati na namjesnki određeno mjesto.

a) Geografsko područje i broj stanovnika na koje projekat ima uticaj

Područje pripada planinskom tipu predjela koji je u prostornoj vezi sa visoko-planinskim predjelom viših zona Bjelasice. U nižim zonama javljaju se manji antropogeni prostori (ruralnog i peri-urbanog karaktera), a predio postepeno prelazi u planinsku visoravan.

Južnu planinsku zonu čine visoravni i sjeverne strane planine Bjelasica. Ovo je područje značajno izvoriste vodosnabdijevanja i obiluje rijetkom divljači i četinarskom šumom. Planinski tip predjela obuhvata više sub-alpske zone. Karakterišu ga široko rasprostranjene livade, pašnjaci i mozaično raspoređeni šumski kompleksi. Prostor odiše prirodnošću, svježinom i zelenom bojom. Cvijetne livade su bogate vrstama sa izraženim dekorativnim svojstvima.

Područje Bjelasice pripada planinskoj agrarnoj zoni, koju karakteriše razvoj stočarstva, šumarstva, proizvodnja meda, ljekovitog bilja i rječne ribe. Umjereno strme padine (550-1200mm) pružaju pogodnosti za razvoj ratarstva sa povrtarstvom, voćarstvom i stočarstvom.

Brdsko-planinski podreón (iznad 1.200mm) u klimatskom pogledu je veoma nepovoljan. Vegetacioni period je kraći, sa dužim sniježnim pokrivačem i mrazovima tokom jeseni i proljeća.

Najveće površine zemljišta ovog podreóna su pašnjaci, pogodni za ljetnju ispašu.

Kao i čitav Region, i prostor Bjelasice se suočava sa naglašenom depopulacijom i deagrarizacijom ruralnog područja, kao i intenzivnom imigracijom u opštinske centre i prigradska naselja.

Prostor karakteriše uglavnom planinski reljef koji je isprepletan rijekama, rječicama i pritokama sa nekoliko glacijalnih jezera.

Šumske površine zauzimaju 76% obuhvata plana i prostiru se kroz brdski i brdsko planinski prostor. Planinski prostor čine i goleti.

Na prostoru obuhvaćenom predmetnim projektom je mali broj stanovnika a uticaj realizacije projekta može biti sa manjim negativnim efektima u toku izgradnje, dok nakon završetka projekta očekuju se pozitivni efekti.

Od ukupno 6 opština čija se naselja nalaze u zahvatu Plana njih 5 je imalo opadanje broja stanovnika, posebno na seoskom ruralnom području.

b) Nivo i koncentracija emisija zagađujućih materija u vazduhu, površinskim i podzemnim vodama, zemljištu, gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa, gubitak zemljišta i drugo

S obzirom na način uklanjanja otpada pri izgradnji predmetnih objekata, nije za očekivati pojavu zagađenja u toku njihove eksploatacije. Ponovo naglašavamo da je riječ o rijetko naseljenoj ruralnoj zoni. Najbliži stambeni objekti su udaljeni dok će poslovni objekti biti izgrađeni kao prateći sadržaji projekta.

Iz opisanog postupka izvođenja objekata, može se sagledati da materijali koji se koriste nisu materije koje su opasne. U toku eksploatacije objekata ne postoji mogućnost oslobađanja štetnih nus produkata. Emisije gasova iz motora mehanizacije prilikom realizacije će biti ali ne u tim koncentracijama da se izazove značajno širenje neprijatnih mirisa u okolinu.

Doći će do gubitka šume, na naprijed navedenom prostoru, koju čine uglavnom listopadne zajednice: grab, bukva, hrast i klen ka oi niskog žbunastog rastinja kleke.

c) Prekogranična priroda uticaja

S obzirom na vrstu djelatnosti, kapacitet, namjenu i na lokaciju može se konstatovati da prilikom izgradnje predmetnog projekta ne može doći do zagađivanja voda, zemljišta i vazduha preko dozvoljenih vrijednosti i u takvom obimu da bi se posljedice mogle osjetiti i u nekim susjednim državama. U toku eksploatacije, postoji mogućnost zagađenja voda i zemljišta u slučaju akcidenta i više sile, no s obzirom na projektovane sisteme zaštite ta mogućnost je svedena na minimum. Mogućnost za prekogranični uticaj faktički nepostoji.

d) Jačina i složenost uticaja

U ovom dijelu može se govoriti o stvaranju buke. Buka će se pojavljivati naročito pri izvođenju objekata a zvučni efekti su privremenog karaktera. Najveći izvor buke u ovoj oblasti predstavlja drumski saobraćaj. On ima direktan zvučni uticaj na objekte koji se naslanjaju u široj okolini na saobraćajnice sa kojima će biti povezani i predmetni objekat. Sa sigurnošću, može se konstatovati da je obim uticaja predmetnog projekta na okolinu mali. Samim tim ne može se govoriti ni o nekom složenom uticaju.

e) Vjerovatnoći uticaja

Vjerovatnoća pominjanih štetnih uticaja predmetnog projekta na životnu sredinu je mala. U fazi eksploatacije neće doći do emisije nikakvog štetnih materija koje bi djelovalo štetno po korisnike i okolno stanovništvo u širem području. Uzimajući u obzir tehnološki postupak i ugrađenu opremu prilikom obavljanja navedene djelatnosti neće doći do stvaranja otpadnih materija u količinama koje bi uticale negativno na kvalitet zemljišta, voda, vazduha, biljni i životinjski svijet, ovo sve pod uslovom da se sprovedu u potpunosti projektovane mjere koje se odnose na tretman fekalnih otpadnih voda i postupanje sa komunalnim otpadom.

f) Očekivani nastanak, trajanje, učestalosti i vjerovatnoća ponavljanja uticaja

Na osnovu svega izloženog može se donijeti jedna generalna konstatacija, a to je da predmetni projekat neće značajno promijeniti postojeće stanje životne sredine na datoj lokaciji, ni u njenom širem okruženju. S obzirom da smo konstatovali mali obim uticaja na životnu sredinu, jasno je da nema učestalosti niti vjerovatnoće ponavljanja tog uticaja.

g) Kumulativni uticaj sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata

Područje u kojem će se obavljati navedena djelatnost predmetnog objekta, pripada ruralnoj oblasti opštine Bijelo Polje u području koje nije urbanizovano i koje je slabo naseljeno. Dakle u užoj okolini nema stambenih objekata ili drugih objekata. Na ovoj lokaciji trenutno nema izvođenja novih industrijskih, poslovnih i dr. objekata. Pošto u blizini ne funkcionišu objekti istog tipa ne možemo razmatrati kumuliranje izvođenja a naročito eksploatacije predmetnog projekta sa efektima drugih projekata. Naravno svaki projekat se izvodi posebno i na specifičan način ali prilikom izvođenja svakog treba da se vodi računa o zaštiti okoline i da se radovi odvijaju po projektu o uređenju radilišta.

h) Mogućnost efektivnog smanjivanja uticaja

Pošto će se radovi odvijati izvan naselja, nivo buke i prašine nebi trebao biti problem tim prije što će se preduzeti mjere ublažavanja istih. Predviđeno je i da se okolina predmetnih objekata kao i sami objekti prskaju pomoću prskalica što će uticati na smanjenje koncentracije prašine u vazduhu. Čvrsti drveni otpad će biti zanemarljiv a sti se ne spaljuje tako da u vazduh neće dospjeti štetne materije nastale kao produkt sagorijevanja.

Djelatnost predmetnih objekata je takva da u procesu njihove eksploatacije možemo očekivati stvaranje komunalnog otpada. Opsluživanje i rad predmetnih objekata i sadržaja zahtijeva stalno prisustvo ljudske posade. Komunalni otpad će se kontrolisano sakupljati u kontejnerima i redovno odvoziti od strane JKP Bijelo Polje na predviđenu deponiju.

5. Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu

a) Očekivane zagađujuće materije i emisija i proizvodnje otpada

U toku izvođenja pripremni radova na iskopima pojaviće se određene količine otpadnog materijala (šiblje, drveće, i slično) koje će se odvoziti na deponiju koju odredi lokalni organ. Obzirom da ovakva vrsta otpada ne predstavlja opasan otpad to će njegovo odlaganje na deponije biti adekvatno. Investitor je obavezan napraviti Plan upravljanja viškom iskopanog materijala u kome će se definisati lokacija za njegovo odlaganje.

Prilikom realizacije objekta doći će do stvaranja većih količina otpada. Radovi će privremeno neznatno narušiti ekološku ravnotežu područja. Procjenjuje se da to neće biti dugotrajno te da neće doći do znatnijih šteta unutar tog ekosistema. Kao sastavni dio radova u građevinarstvu pojavljuju se i iskopi te će doći do pojave određene količine kamena i zemljanog materijala, koje neadekvatnim odlaganjem, na za to predviđeno mjesto, može uticati na kvalitet životne sredine. U ovom slučaju materijal koji će se javiti tokom iskopa iskoristi će se za nasipanje terena oko objekata a višak materijala će se odvoziti na deponiju koju određuje nadležni organ lokalne uprave.

Procjena je da će rad ovog objekta, uz sprovođenje svih projektovanih mjera, imati prihvatljive inpute na prirodnu ravnotežu ekosistema ovog područja. Rizici od incidentnih situacija - u skladu sa odredbama zakonskih i podzakonskih propisa za ovu oblast, u okviru glavnog projekta uradiće se Plan sprječavanja nesreća i procjena sigurnosti objekta.

Osim čvrstog otpada nastajace i određene količine otpadnih voda. U fazi izgradnje predmetnih objekata naročito pri gradnji objekata na površini terena mogu dospjeti otpadne materije, koje mogu biti opasne i štetne (mašinsko ulje, gorivo i sl.). Vjerovatnoća pojave takvih materija, koje bi značajno uticale na kvalitet zemljišta i eventualno podzemnih voda, ne može se definisati, ali određeni rizik postoji i on se mora svesti na najmanju moguću mjeru adekvatnom organizacijom gradilišta i pažljivim i propisnim rukovanjem.

Na gradilištu predmetnih objekata će biti izgrađen sanitarni čvor koji se sastoje od nužnika i umivaonika.

Ovakvom organizacijom gradilišta predmetnog projekta neće doći do negativnog uticaja na podzemne i površinske vode. Tokom izvođenja radova povremeno će se stvarati buka, prašina i dr.

b) Korišćenja prirodnih resursa, posebno tla, zemljišta, vode i biodiverziteta.

Nema korišćenja voda, šuma i mineralnih sirovina. Projekat podrazumijeva korišćenje zemljišta za izgradnju ali ne u druge svrhe. Sama realizacija projekta u fazi pripremni radova podrazumijeva uklanjanje šume, što će imati negativnu posledicu po tom osnovu.

6. Mjere za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja

Zaštita životne sredine i vrijednih prirodnih resursa podrazumijeva trajnu zaštitu vrijednih prirodnih i stvorenih vrijednosti u cilju održavanja i poboljšanja kvaliteta životne sredine, teritorije opštine Bijelo Polje i šireg okruženja. Uslove za zaštitu životne sredine i prirodnih resursa treba ispuniti na tri nivoa:

1. u fazi projektovanja,
2. u fazi izgradnje i
3. u fazi korišćenja.

Predmetni objekti će biti poslovnog tipa. U krugu tih objekata će biti smješteno osoblje za opsluživanje žičare.

a) Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokovi za njihovo sprovođenje

Mjere zaštite životne sredine sprječavanje nastanka negativnih posljedica po čživotnu sredinu kao i rokovi za njihovo sprovođenje, definisane su u svakoj projektnoj fazi a odnose se na.

- ▶ Prikupljanje i odlaganje viška iskopa i građevinskog otpada – u toku nastanka istog.
- ▶ Prikupljanje i odvoženje komunalnog otpada u toku izgradnje i eksploatacije projekta.
- ▶ Obezbeđenje savremenog sanitarnog čvora u toku izgradnje i priključenje na kanalizacionu mrežu objekta u toku eksploatacije.
- ▶ Uređenje devastiranog terena i ozeljenjavanje istog.
- ▶ Praćenje stanja parametara životne sredine.

b) Mjere koje se preduzimaju u slučaju udesa ili velikih nesreća

Objektivne opasnosti koje mogu da se jave su:

- zemljotres,
- požar i
- udar groma.

Pri izvođenju građevinskih radova na izgradnji žičare i pratećih objekata postoji određeni broj aktivnosti, koje potencijalno mogu imati negativne posljedice na režim toka i kvalitet površinskih voda. U tom pogledu najveću potencijalnu opasnost predstavljaju:

- ▶ građevinske mašine – potencijalna opasnost od prosipanja ili akcidentnih izlivanja nafte i naftnih derivata,
- ▶ neadekvatno upravljanje otpadnim uljima, akumulatorima i sličnim otpadima,
- ▶ nekontrolisano deponovanje iskopanog materijala, i smještaj baza za održavanje mehanizacije u blizini površinskih vodotokova,
- ▶ korištenje neadekvatnih materijala za izvodjenje radova.

U toku eksploatacije žičare i pratećih objekata akcidentne situacije mogu biti u sličajevima prekida transportne žice ili otkačivanja sjedala

c) Druge mjere koje mogu uticati na sprečavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu.

- ▶ Mjere zaštite od požara
- ▶ Mjere zaštite od elementarnih i drugih nepogoda
- ▶ Regulacija i nivelacija
- ▶ Odvođenje atmosferskih voda
- ▶ Zelenilo uz saobraćajnice

7. Izvori podataka obuhvataju referenti popis u kojem se navode izvori podataka korišćeni za izradu dokumentacije za odlučivanje o potrebi izrade elaborata.

1. *Prostorni plan posebne namjene za Bjelasica i Komovi (novembar 2010.godine)*
2. *Prostorno urbanistički plan opštine Bijelo Polje (2014.godine)*
3. *Prostorni plan posebne namjene za Bjelasica i Komovi – Detaljna razrada lokaliteta Cmiljača (2010.godine)*
4. *Lokalni Akcioni Plan zaštite biodiverziteta Bijelog Polja 2018 – 2022 (mart 2018.godine)*
5. *Prostorni plan opštine Bijelo Polje*
6. *Prostorni plan Crne Gore (mart 2008.godine)*
7. *Republičkog zavoda za geodetske i imovinsko-pravne poslove Republike Crne Gore (Uprave za nekretnine Crne Gore)*
8. *Mapa resursa koja obuhvata prirodne i kulturne karakteristike, geografski položaj, ljudske i druge resurse sa procjenom optimalnih pravaca specijalizacije regiona Crne Gore (avgust 2011.godine)*
9. *Važna biljna staništa u Crnoj Gori IPA projekat.*

ZAHTJEV PRIPREMILA I OBRADILA:

1. Đorđina Lovrić, dipl.inž.građ.. _____